

Naša luč

ŠTEVILKA

2

TEJ ŠTEVILKI

je priložena priloga, ki jo poklanja Sloven-
cem in Slovenkam po Zapadni Evropi Klav-
erjeva družba. To je tista družba, ki je do
sedanjega položaja v naši domovini razvese-
ljevala otroke z lističem „Zamorček“ in
„Odmev iz Afrike“. Uredništvo se ji za nje-
no dobroto lepo zahvaljuje. Naši dragi či-
tatelji bodo prilogo gotovo z zanimanjem
prečitali.

NAŠA NASLOVNA SLIKA

je vzbudila mnogo pripomb med rojaki.
Nekaterim je všeč, drugim ni. Nekateri pra-
vijo, da je to podoba žalostne Slovenije.
Bi radi, da bi se dekle smejala! Drugi pra-
vijo: „Kako se bo smejala, ko ima cekar
prazen?“ Nekaterim ni jezero všeč. Drugi so
pa s sliko zadovoljni. Pravijo, da je bolj
moderna, čeprav še vedno razumljiva.

Kdor se razume na linoreze, jo hvali. Za-
enkrat, dragi čitatelji, ki bi rajši drugo, po-
trpite. Lani so potrpeli eni, letos morajo
drugi. Za vse ni nikoli prav. Kaj ni res
tako?

Naša luč

izide vsak mesec razen julija in sep-
tembra, t. j. desetkrat na leto. —
Dopise za številko, ki izide konec meseca, pošljite
vsaj do prvega v mesecu poverjeniku v bližini ali
naravnost uredništvu v Celovcu.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Ce-
lovec-Klagenfurt, Austria.

Če naročiš list tako, da ti ga pošiljajo naravnost
iz Celovca, stane letno: 28 šilingov, 48 bfrs, 400 ffrs,
4 hol. guld., 4,50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1 dolar
in pol. — Za ceno oglasov piši na upravo lista.

Naročnino in darove za list sprejemajo listovi po-
verjeniki po raznih deželah. Lahko pošlješ oboje
tudi naravnost na upravo.

**Podprite izdajanje „Naše luči“
s svojim darom!**

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. - Založba
Družbe sv. Mohorja v Celovcu. — Tiska Tiskarna
Družbe sv. Mohorja v Celovcu. - Printed in Austria.

FEBRUARSKI DROBIŽ

Ne bo ohceti ta predpust!

Na pošti sta se srečala.

— Ti, kaj se je res razdrlo?

— Kdo? Kaj?

— No, ali ne veš? Kalinov Peter s Ceste
in Goljevščkova Micka s Kanala bi se mo-
rala vzeti ta predpust.

— Pravijo, da bo res; bo menda kar prav,
če se je razdrlo. Peter ga rad pije. Zato
je bolje, da ostane Micka v Kanalu in Pe-
ter na Cesti, kot da bi bil Peter v kanalu
in Micka na cesti!

DOMA SO REKLI

Sveti Matija led razbija; če ga ni, ga na-
redi. — Svečnice dan, zima van! „To je laž,”
reče Blaž.

NAUK ZA MOŽE

„Potrpežljiv mož je boljši kot močan in,
kdor sam sebe brzda, je boljši kot, kdor
premaga mesta.” (Iz svetopisemske Knjige
pregovorov 15, 22).

IZ KNJIGE PREGOVOROV

Med knjigami svetega pisma je tudi
„Knjiga pregovorov”. Tudi po tej knjigi
je hotel Bog dati ljudem pouk, upanje in
tolažbo. Preberimo in premislimo nekaj
vrst:

„Poslušaj, moj sin, nauk svojega očeta in
ne puščaj vnamar postav svoje matere.”
(Preg 1,8).

„Gospod sovraži krivo pričo in tega, ki
med brati razprtije trosi” (Preg 6, 19).

„Zapoved je svetilo in postava je luč.”
(Preg 6, 23).

„Bolje je malo po pravici kakor obilni
prihodki po krivici.” (Preg 16, 8).

„Človekovo srce si izmislilo svojo pot. Go-
spod pa njegove stopinje vodi.” (Preg 16, 9)

„Boljši je suh grizljaj z veseljem kakor
polna hiša gostije s prezirom.” (Preg 17, 1).

„Kdor govori laži, se pogubi in kriva pri-
ča ne bo brez kazni.” (Preg 18, 19).

„Moževa razumnost se spozna po njegovi
potrpežljivosti.” (Preg 19, 11).

„Drugi naj te hvalijo, ne pa tvoja usta.”
(Preg 27, 2).

„Kdor preprosto živi, bo srečen.” (Preg
28, 8).

Bratom in sestram slovenske krvi širom Zap. Evrope v razvedrilo, veselje in podučilo.

Leto IV - 1955 - Številka 2

Razlikovati je treba!

Še vedno smo pod vtisom Novega leta, ko več kot običajno mislimo na minljivost in spremenljivost časov.

Vemo, da bi brez koristi razmišljali o tem, kaj nam pripravlja jutrišnji dan. Moredno pa ob začetku leta sklepati o tem, kakšni bomo mi v časih, katerim gremo nasproti.

Kakšni bomo?

Kateri odnos bomo zavzeli do življenja, ki se s filmsko hitrostjo premika pred našimi očmi in nas postavlja v vedno nove razmere.

Ali bomo brez pomisleka zavrgli to, na kar smo bili navajeni od otroških let, ter se z dušo in telesom oklenili novega načina življenja, ki nam ga vsiljuje naša okolica?

Ali pa bomo morda pred modernim svetom zaprli oči in ušesa ter se krčevito držali starega načina življenja?

Ali bomo torej v očeh sveta „moderni“, ali pa se bomo izpostavili često krivičnemu očitku starokopitnosti?

Za kaj se bomo odločili?

Katerakoli od obeh rešitev, izvršena v celoti, bi bila slaba. Naše življenje namreč ni tako preprosto, da bi mu z eno samo potezo mogli začrtati smer.

V nekaterih točkah življenja moremo in moramo biti moderni. Kajti iz vsakdanjosti poznamo stvari, ki pridejo in preidejo; stvari, ki so nekoč bile moderne, a so danes zastarale; predmete, ki danes vzbujajo pozornost, a jutri nihče ne bo več mislil nanje.

Pri tem mislimo predvsem na predmete, ki napolnjujejo materialno stran našega življenja.

Tako so kmetje najprej s cepci mlatili žito; cepce so spodrinile mlatilnice na člo-

veški ali živalski pogon; te pa sta po vrsti zamenjala motorja na bencinski in električni pogon. Enako v rudniku lopato in kramp nadomeščajo vedno bolj izpopolnjeni stroji.

Svet se razvija, da kar strmimo. Ako bi Kristus danes prišel med nas, bi tudi On pri izvrševanju svoje učeniške službe ne pešal več, temveč bi potoval z letalom.

V teh in podobnih točkah življenja moramo torej biti napredni in moderni, če hočemo sploh kaj napraviti.

Toda omenjeni činitelji ne predstavljajo našega celotnega življenja. So še važnejši odseki življenja, kjer se moramo z vso silo oklepati starega.

Čemu?

So namreč vrednote, ki jim zob časa ne pride do živega ter ostanejo ob vseh zunanjih spremembah življenja večno mlade in moderne.

In prav te vrednote so od Boga postavljeni temelj človekovega osebnega in družabnega življenja.

Pri teh vrednotah ni bistvenih sprememb; tu ni nobenih modnih novosti. Tu ostane večno veljavno ono staro, kar je določil Bog.

Gotovo ste že uganili, da mislimo na vrednote, ki urejajo človekove odnose do Boga in sočloveka. Te vrednote so vsebina naše krščanske vere.

Hm, naše krščanske vere...?

Mi vsi se smatramo za kristjane, celo za dobre kristjane. Toda velikokrat se zdi, da ne vemo, kaj pravzaprav je krščanstvo, in ne razumemo njegovih zahtev. To krščanstvo si često po svoje zamišljamo in mu prilivamo vode, kakor nam pač bolje kaže.

Vemo sicer, kako je bilo včasih, a se nam zdi, da sedaj more biti drugače . . .

Tako je bila **družinska molitev** skozi stoletja najmočnejša opora slovenskih ognjišč in najuspešnejše vzgojno sredstvo.

A danes se nam to ne zdi več moderno.

Ni še dolgo, ko se nam je **nedeljska služba božja** zdela bistveni del nedelje, a sedaj na žalost ni več tako.

Vsi vemo, kako zdravo pojmovanje so naši stari imeli o **zakonu**. A današnjemu svetu se to zdi starokopitno. V mlada ognjišča se vedno bolj vriva „moderna“ miselnost o zakonu, ki bo imela za posledico razpad in uničenje družin in celega naroda.

Mi hočemo sprememb tam, kjer te niso mogoče brez nepopravljive škode za nas same.

Kaj se je zgodilo tistemu, ki je hotel z glavo skozi zid?

Razbil si je glavo!

Isto se godi današnjemu svetu.

Bratje in sestre, bodimo **moderni in napredni**, kjer je to mogoče!

V vprašanih molitve, praznovanju nedelje in spoštovanju zakona pa se zvesto držimo starih, a **večno mladih načel**, če hočemo, da bo v nastopajočem letu v naših vrstah več tiste **zadovoljnosti, veselosti, ljubezni in miru**, ki je lastnina otrok božjih.

V-ko.

Pogovor ob televiziji

Pri Markičevih so sedeli ob televizijskem aparatu in se pogovarjali. Janez je dejal, da je zadnjič videl na aparatu sveto mašo. Pariški kardinal je maševal in celo uro je trajalo. Tako lepe službe božje da še ni videl, je pristavil.

„Sedaj ko imate tudi vi tak aparat, vam ne bo treba več hoditi k maši,“ je vzkliknila Ančka.

„Res?“ se zavzame Marija.

„Vseeno bomo še dolžni hoditi k maši,“ odvrne študent Jože. „Maša ni samo nekaj, kar je treba gledati. Maša je zbor.“

„Zbor . . . kot pri vojakih?“ vpraša Janez.

„Da, zbor vernikov. Saj ste brali zadnjič v „Naši luči“, da so se prvi kristjani zbirali

na določen dan k češčenju Jezusa Kristusa. Mi vsi, ki verujemo tako kot oni, da je nad nami Vsemogočni, se moramo tudi zbirati in skupno slaviti Gospodov dan.“

„Prav imaš Jože,“ reče Ančka. „Zakaj ima vsaka cerkev zvonove, če ne zato, da z njimi kliče ljudi k zborovanju. Pri nas pravimo, da ‚skup zvoni‘. Maša je res zbor.“

„Vsaka družina se rada zbere okoli svojega očeta, v svoji domači očetovi hiši. Posedejo okoli mize, s katere jedó. Pogovarjajo se in poslušajo očeta, kaj je v življenju doživel in kaj jim naroča za življenje. Veselo razpoloženje privede do pesmi. Radi imajo drug drugega in od časa do časa začuješ ploskanje: Bravo!“

„Nekaj sličnega je maša,“ nadaljuje Jože. „Po vseh krajih se verniki na dan našega skupnega Očeta zbirajo v božji, Očetovi hiši ob božji mizi, oltarju. Tam poslušajo dogodke iz Kristusovega življenja, poslušajo božja naročila. Kakor na zborovanju od časa do časa vstanejo, zapojejo in pritrjujejo: „Amen! Tako je!“ Vsa cerkev včasih moli „Credo“, to je izpoved vere. V očenašu slavijo in častijo skupnega Očeta.“

„Zborovanje z govorom, s pesmijo, pritrjevanjem, navduševanjem. Zbor ljudi, mladih, starih, revnih, bogatih, preprostih, učnih, domačinov, tujcev . . . Zbor v božji hiši ob božji mizi mizi kakor ena sama družina božja. Po vseh krajih svetá, zbor povsod, da časté nebeškega Očeta, se mu zahvaljujejo in ga prosijo, da jedo pri njegovih mizi in mu pokažejo svojo ljubezen.“

„Seveda, če tako gledaš na mašo, potem res ni maša samo gledanje ali pa samo poslušanje,“ reče Janez. „Potemtakem mora pri maši vsak sodelovati. To se pravi: mora iti na zborovanje, tam pritrjevati, skupno z drugimi Boga častiti, jesti z Njegove mize.“

„To je maša, da,“ mu pritrdi Jože. „Vsaka maša mora biti naša maša!“

„Je pa vseeno televizija nekaj pomembnega tudi, kar zadeva mašo. Koliko je božnikov, ki ne morejo k maši! Odslej bodo lahko doma na postelji gledali svete obrede in bili v duhu zbrani z drugimi verniki v cerkvi,“ povzame Janez.

„Imaš prav, Janez,“ dostavi študent. „Televizija je lep primer, kako naj človeške iznajdbe služijo preprostim, nesrečnim in

bolnim ljudem, da jih naredijo srečnejše. Lahko pa tudi televizija slabo vpliva, če kaže slabe reči. Kot vsako reč na tem svetu tudi televizije ljudje ne smejo zlorabljati."

Peter je ves čas molčal in poslušal. Zadnjič je pri polnočnici zaslutil veličino svete maše. Več dni je živel ob tem spoznanju. Pozneje so predsodki znova prekrili doživetje občutje. Današnja Jožetova razlaga ob televizijskem aparatu je bila zanj nekaj novega. Nov pogled na mašo se mu je odprl. Porabil je priliko, ko so drugi utihnili, in je vprašal:

„Kaj praviš, Jože, na to, da tisti, ki hodijo k maši, niso nič boljši od drugih?"

„Pri vseh to ni res. Res je pri nekaterih. To pa prav zato, ker hodijo mašo le gledat ali poslušat, a pri maši ne sodelujejo. Vsi, ki gredo k maši, se moramo zavedati, da nismo nič boljši kot drugi. Vedeti moramo, da smo grešniki. Duhovnik se že v začetku pred oltarjem trka na prsa: Moja krivdal Mea culpa! Strežnik prav tako v našem imenu. Kmalu zatem prosi na glas: Gospod, usmili se! Kyrie, eleison!

Maša ni zbor svetnikov, je zbor grešnikov. Jezus je rekel farizejem, ki so godrnjali, češ da je z grešniki: „Ne potrebujejo zdravila zdravi, ampak bolni. Nisem prišel k pokori klicat pravičnih, ampak grešnike.“ (Lk 5, 31–32). Če torej hodijo k maši tudi taki, ki slabo živijo, ni nič slabega v tem. Hvala Bogu, da gredo. Drugače bi bili mo-rebiti še slabši. Seveda kdor mašo vzame za-res, ve, da gredo k maši zato, da bi po božjem podučilu pri maši in okrepljeni po božji hrani in milosti svoje življenje izboljšali, posvetili."

Peter na te Jožetove besede ni vedel kaj odgovoriti. Medtem je nalila Ančka kavo in jo ponudila zbrani družbi. Razgovor je začel drugam, dokler se ni začel Janez odpravljati na delo.

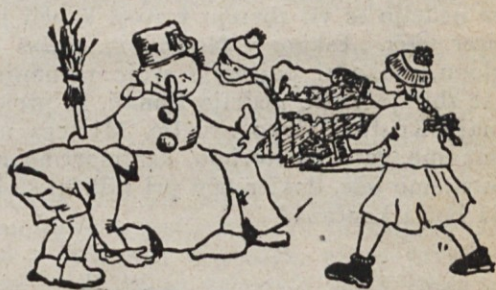
„Čas je, da tudi jaz grem!" se je dvignil Peter, se poslovil od vseh in stopil v temno noč.

Jasno je bilo, pot je zmrzovala. Nebroj zvezd se je bleščalo in srebrna mečina je razlivala svoj blesk po planjavah.

Peter se je zavil tesneje in misli so se mu vrnile na prejšnji pogovor. „Maša je zbor! Zbor, zborovanje, po vseh krajih, vseh

vernih... Tukaj sto, tam sto, drugod še več. Če bi vse spravil skupaj, hej, to bi bile množice... Prav kakor se bere na praznik Vseh svetnikov o velikem zboru ob koncu časov pred božjim prestolom:

„Videl sem veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov; stali so pred prestolom in pred Jagnjetom... in klicali so z močnim glasom: ‚Zveličanje našemu Bogu, ki sedi na prestolu...!‘” (Raz 7, 10). T.

V opuščeni kamnolomih

Prvo mašo je opravil Kristus sam na Veliki četrtek, ko jo je ustanovil in ukazal: „To delajte v moj spomin!“ Zbrani so bili v večji sobi neke hiše v Jeruzalemu. Po hišah zbrani okoli običajne mize so imeli mašo tudi prvi kristjani.

Za časa hudih preganjanj zlasti v Rimu to ni bilo priporočljivo. Zato se kristjani niso zbirali v mestu, ampak zunaj mesta na samotnih krajih. Največkrat je to bilo v opuščeni kamnolomih, votlinah in rovih pod zemljo. Tem zbirališčem so ljudje pravili po grško „katakombe“. Tam so bili varni pred zasledovalci in so lahko vsrili Kristusovo zapoved. Ob preeljevanju narodov se je zgubila sled za temi rovi. Šele v zadnjih časih so jih odkrili. Danes jih lahko obiže vsak, kdor pride v Rim.

Leto 313 pomeni konec maševanja po

Stopil bom k oltarju, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost. Naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je ustvaril nebo in zemljo..."

(Iz začetnih mašnih molitev.)

skrivnih krajih. Cesar Konstantin je dal kristjanom z „milanskim ediktom“ svobodo in odredil, da se lahko zbirajo v javnih hišah in dvoranah, takozvanih „bazilikah“. Kristjani so kmalu začeli graditi za svoja zbirališča posebne hiše, cerkve; nekatere od njih še danes nosijo ime „bazilika“.

ZBIRAJO SE VSEENO

Visoko gori ob obali Alaske v Severni Ameriki leži otok Kings Island. Eskimi so na njem 8 mesecev vklenjeni v led in ne morejo do svojega misijonarja. A nedeljo za nedeljo se vsi zberejo v svoji kapeli in sicer tešči. „Eskimi v Nomeu in Marys Igloou,“ tako ti pojasnijo svoje ravnanje, „se zbirajo vsako nedeljo k maši, in prejemajo Kristusa vsako nedeljo. Mi tega ne moremo, zato pa storimo, kar moremo in ostanemo tešč, dokler tam pri njih ni služba božja končana.“

O delavski plači

O delavski plači govorimo pri mezdnih pogodbah, kjer se eden zaveže, da bo opravil neko delo, drugi pa, da mu bo za to dal neko plačo.

Pojmovanje o pravični plači je v zadnjih 150 letih napravilo dolgo pot.

Pod vplivom gospodarskega liberalizma, ki je podjetnikom v odnosu do delavstva pustil popolnoma proste roke, so v 19. stoletju tudi katoličani z nekaterimi zelo častnimi izjemami sicer v tej točki imeli poglede, ki jih danes težko razumemo.

Delovna pogodba je po njihovem bila samo neke vrste trgovska pogodba, ki ureja zamenjavo dela in plače. Tista plača je pravična, tako so mislili, ki kakor pri drugem trgovskem blagu odgovarja SPLOŠNI SODBI. Za delodajalca je bilo tedaj kaj preprosto, ker je bil svojim delavcem dolžan samo tako plačo, kot je bila v navadi pri isti panogi industrije v dotičnem kraju.

Tako je bila plača na delovnem trgu podvržena istim zakonom kakor cena trgovskim predmetom. „Splošna sodba“ je imela zakonsko moč, ki je avtoritativno določala, katera plača je pravična.

Kaj pa, če je delavec ob taki „pravični“ plači s svojo družino zmrzoval in umiral od lakote? To po tedanjem pojmovanju ni imelo s pravičnostjo nič opraviti. Po mnenju kristjanov so taki primeri spadali v področje krščanske ljubezni; ostali pa se za to sploh niso brigali.

Iz navedenega bomo laže razumeli francoskega pisatelja Chateaubrianda, ki je zapisal, da je **mezdno razmerje**, t. j. sistem plač, o katerem govorimo, „zadnja oblika suženjstva“.

Je sistem plač dober?

Kaj pa mi, sodobni katoličani, kakšno sodbo izrekamo o mezdnem sistemu, sistemu delavskih plač?

Čeprav sicer ne moremo reči, da bi ta sistem plač bil nujno krivičen, smo vendar tudi mi mnenja, da to ni najidealnejša oblika gospodarskega življenja.

Kajti, kakor razlaga Aleš Ušeničnik, delavstvo, ki je v naši dobi tako številno, se v zgolj mezdnem razmerju čuti nekako ponižano, neenakopravno, zlasti ker se zaveda, da je njegovo delo v gospodarstvu prav tako važno kakor sodelovanje kapitala.

Govorili smo že, kako strokovnjaki iščejo novih, primernejših oblik za odnose med delom in kapitalom. Pri tem najpogosteje omenjajo poskuse o pritegnitvi delavstva k upravi podjetja, o udeležbi delavcev pri dobičku in o solastništvu delavstva v podjetju.

Bodočnost bo pokazala, kateri od omenjenih načinov se bo najbolje obnesel. A gotovo se ne motimo, če pravimo, da bo sistem plač, ki ga predstavlja mezdno razmerje, na splošno še dolgo ostal v veljavi.

Izkušnja nas je namreč poučila, da moremo ob pravilnem pojmovanju činiteljev socialnega življenja tudi iz tako osovražene mezdne sistema ustvariti koristnega služabnika človeške skupnosti.

Človekovo delo ni navadno blago

Danes nam ni težko razumeti, kako je bilo v temeljih zgrešeno in krivično liberalno mišljenje o delu in plači. Globoka

zabloda te dobe je bila, da je ČLOVEŠKO DELO smatrala za navadno TRGOVSKO BLAGO. Zagovorniki tega pojmovanja so prezrli OSNOVNI vidik, katerega upoštevanje postavi problem DELA in PLAČE v čisto novo luč.

ČLOVEKOVO DELO, kakor lepo učita papeža Leon XIII. in Pij XI., namreč ni navadno blago, temveč je treba v njem upoštevati DELAVČEVO ČLOVEŠKO DOSTOJANSTVO in se zato ne sme kupovati in prodajati kakor kako blago.

Treba je tudi upoštevati NAMEN, ki ga ima delavec pri svojem delu. Ta namen je: **zaslužiti potrebnih življenjskih sredstev sebi in družini.**

V tem tičita osrednji misli, ki sta v vprašanju delavske plače dali smer mlademu gibanju socialno mislečih katoličanov v drugi polovici 19. stoletja.

To upoštevanje delavčeve OSEBE in nje-nega NAMENA pri delu je na široko odprlo vrata zboljšanjem mezdnega sistema, katerih možnosti vse do danes niso izčrpane.

Novo pojmovanje pravične plače

Najprej se je delavec za vselej rešil pojmovanja o delu-trgovskem blagu. Kajti, če pri delu polagamo važnost na namen, ki ga navdihuje, storimo istočasno iz dela nekaj svojso človeškega, ki je brez skupne mere z drugimi stvarmi in zavrača vsako podobnost s trgovskim blagom.

Novo pojmovanje o delu je rodilo novo mišljenje o pravičnosti plače.

S svojim delom hoče delavec predvsem preživljati sebe in družino, smo rekli. Od tod ponovna zahteva papežev po „družinski plači“. Prilagoditev načela o družinskih plačah je med sociologi sicer povzročila precej živih razpravljanj, ki pa so se v hipu pomirila, ko je katoliški podjetnik Romanet iz Grenobla dobil primeren način družinskih plač v „družinskih dokladah“, o katerih smo že v preteklem letu rekli besedo.

Pravična plača mora nadalje po nekem skrbstvu, ki je organizirano po okoliščinam primernem načinu, pomagati prenašati udarce nezgod pri delu, bolezni, brezposelnosti in starosti. Tudi v tej točki je delavstvo že doseglo silno velike uspehe.

Plača mora slednjič delavcem omogočiti pridobitev vsaj nekaj lastnine, ki je po-

trebna, da more človek živeti po „človeško“. Tako moremo tudi o plači reči, kar je kardinal Suhard zapisal o lastnini: „Ona zagotavlja človekovo svobodo ter ga dviga iz nevarnosti proletarstva.“

Gledati tudi na splošno blaginjo

Toda delavstvo v borbi za svoje pravice ne sme pozabiti, da živi v družbi z drugimi stanovi, katerih pravice mora spoštovati, če noče škoditi samemu sebi. Zato Pij XI. modro opozarja, da je pri odmeri plače treba gledati tudi na položaj podjetja in podjetnika.

„Nepravično bi se namreč zahtevale take čezmerne plače, ki jih podjetje ne more prenašati, ne da bi propadlo in potegnilo v nesrečo tudi delavstvo,“ uči papež. Toda takoj pristavi: „Seveda, če podjetje nosi manjše dobičke zaradi podjetnikove malomarnosti, nepodjetnosti ali premajhne skrbi za tehnični napredek, ni to pravičen vzrok, da bi se delavcem plače zmanjševale.“

Papež še poudarja, da „se mora višina plač ravnati tudi po zahtevah občeg blaginje.“

„Proti socialni pravičnosti je,“ pravi, „da bi se zaradi zasebne koristi in občeg blaginji v škodo delavske plače ali preveč znižale ali tudi preveč povišale:

Socialna pravičnost zahteva, da se plače sporazumno in z dobro voljo kolikor mogoče tako uravnavajo, da more ČIM NAJVEČ DELAVCEV DOBITI DELA in primernih dohodkov za življenje.“

V-ko.

ZATONE SONCE

Zatone sonce, za goro se skrije,
Kot zavesa črna noč zemljo pokrije.
Iz oblakov sivih luna nam zasije
in še zvezdic milijon, ki se blestijo.

V zvoniku zvon zapoje, zora se zsvita,
sonce svoje žarke na zemljo spet lije.
Na zemljo rodovitno, da seme v njej vzklije,
rodi sadove, da narod od njih žije.

Vse to je božje delo,
Ko tega bi ne bilo,
nobeno bitje bi ne živelo.

Minka Zupančič, Francija

ŠOPEK

Proti koncu meseca je že šlo in kar zavzel sem se, ko sem neke poletne nedelje našel po obedu na postelji pripravljeno svečano obleko.

„Zakaj?“ pogledam ostro vojaka.

Pomolil je predme lično vabilo:

„Gospa in gospod I. I. pozivata gospoda (to je mene) na prvo javno proslavo rojstnega dneva 16-letne hčerke.“

Moja roka je pred tednom pripisala vojaku: „Fant, glej, da bo v nedeljo paradna obleka v redu!“ Na vabilo sem bil že čisto pozabil...

Priti na tako proslavo brez kakšnega darila za slavljenko je pomenilo neolikanost. Stopil sem po sobi in se zamislil, kaj naj napravim. Vsak trgovec bi mi rad postregel v mestu, a bil sem suh kot poper. Zadolžiti se nisem maral. Bilo me je sram delati dolg. Naenkrat mi pade pogled na šopek lepih poljskih cvetlic na pisalni mizi. Pred nekaj dnevi so mi jih vojaki pomagali nabirati, ko smo imeli vaje. Zablislilo se mi je: šopek svežih cvetlic, to mi bo pomagalo iz zadrege. Stopil sem ven, skočil na konja in čez pol ure sem že nabiral po bližnji okolici živopisan „rešilni“ šopek.

Ob trganju rož sem se spomnil, kako je pri nas doma oče prinašal mami poljskih cvetlic in pomagal delati šopke za na mize. Včasih jih je prinesel kar v nahrbtniku skupaj z ubitim zajčkom. Mama se je jezila in jaz sem moral potem z rož prati kri. Oče se je zagovarjal, češ da mu jih na lovskih stezicah, tam „kjer Bog roko ven moli“, kradejo natararice; zato da jih rajši skriva v nahrbtniku. Glasno sem se zasmel, ko sem se spomnil, da mu je nekoč „sunila“ prebrisana gostilničarjeva hčerka cvetice in priložila zeljnato glavico z listkom: „Cvetlice ima rad moj fant za pušeljc, priloženi zeljček pa vaš dolgouhec.“

Svečano oblečen z lepim šopkom sem prišel na svečanost. Mlada slavljenka je prišumela k meni kot vila iz bajke. Komaj sem zmožel par besedic ob-

čudovanja in čestitanja. Podajajoč ji šopek sem se ji hotel poláskati:

„K vaši od Boga dani sveži in čisti lepoti spada tudi ta šopek svežih in čistih cvetic, ki jih zmore narediti le Stvarnikova volja po čudoviti nedotakljivi naravi.“

Ni me razumela. Premlada je bila, da bi znala skriti svoja notranja čustva. Z nje-nega obraza se je pokazalo razočaranje. Pričakovala je pač nekaj „modernega“, ne pa šopka cvetlic s travnika, ki pač ostanejo, ker jih nočejo pobrati krave. Hudo me je zadelo, a sem se skušal obvladati in z duhovitimi šalami odbijati „pikanja“ na račun „šopka pisanih zelišč“.

Pri mizi sem parkrat ujel oči mlade slavljenke. Gledale so me očitajoče in razočarano: „Ni sem se nadejala, da boš tako nelikan.“ Njena mati je bila še bolj maščevalna. Odpeljala me je v sosednjo sobo, kjer so bili na mizi razstavljeni darovi. Med njimi sem zapazil nekaj lepih šopkov v transparentnih škatlah, a mojega šopka nisem zapazil. Najrajši bi se v zemljo vdrl, tako mi je bilo. Na zunaj sem se držal sicer veselo. V notranjosti je pa vihral val za valom sramu, jeze, razočaranosti in ne vem, česa še. Uvidel sem, da v vsej družbi ni žive duše, ki bi sočustvovala z menoj. Zaželel sem si proč, nekam daleč v naravo.

Že sem sklenil oditi, ko me zadrži blagi pogled lepe sivolase gospe v narodni noši. „Ne prenašli se. Vse bo še v redu,“ se mi je zdelo, da govori. In res, ob desetih zvečer me pokliče prisotni komandant in mi naroči, naj grem kot kontrolni oficir pregledat notranje in zunanje straže v garnizonu.

Vse je v meni zavrnilo ob tem povelju. Toplo zahvalo bi rad izlil komandantu iz ranjene duše, a je vse ostalo le pri suhoparnem „razumem“. Gostitelji so obžalovali moj odhod. Znanci tudi, ker je odhajal dober veseljak. Mlado slavljenko pa je morala priti mati dvakrat klicat, da me je spremila kot bodoča materina namestnica k vratom.

Blagodejna nočna tišina, ki jo je prekinilo le tu in tam pasje lajanje, me je popolnoma umirila. Vesel sem se vračal po končanem obhodu straž nazaj v mesto. Pri neki lepi vili me prijazen alt pokliče in povabi v hišo. Že sem mislil od-

kloniti, ker nisem bil nikoli ljubitelj nočnih avantur, ko se oglasi tudi moški glas z istim vabilom. Radovednost me je premagala, razjahal sem konja in vstopil v vilo.

Zagledal sem tisto gospo v narodni noši. Šegavo me je vprašala, kako se počutim sedaj, ko sem se osvežil na zraku po veselici pri upravnikovih. Vljudno sem odgovoril, da dobro, ne da bi uganil, zakaj so me povabili v hišo. V sprejemni sobi me pozdravi poslanec našega okraja in pripomni, da mu je žal, ko ga ni bilo zraven ob tistem bombardiranju zaradi „zelišča“. Ozrl sem se malo naokoli in obstal kot pribit. Moj šopek poljskih cvetic je stal v krasni porcelanasti vazi na mizi. Ob njem je bila naslonjena slika mladega vojaka...

„Oprostite mami, ker je vzela vaš šopek in ga prinesla sem, oh, oprostite, hotel sem reči, moji ženi,“ se je popravil poslanec.

„Nič, nič, saj razumem, tudi naš oče vedno kliče svojo ženo z ‚mamo‘ zaradi otrok,“ odgovorim.

Hvaležno sta me pogledala in gospa je odšla po pijačo, da bi skrila svojo ganjenost.

„Videla sem vas, ko ste prinesli ta krasen šopek Mileni,“ je dejala potem, ko se je vrnila. „Oba sta bila razočarana. Milena bi rajši videla škatlo čokoladnih bonbonov, kar ji ni zameriti, saj je še otrok in kot edinka je še bolj razvajena. Vas je zbolelo, ker ji niste ustregli in ker ste občutili škodoželjnost prisotnih. Teško mi je bilo, ko sem vas videla kot na iglah kljub veseli zunanosti. Zato sem rekla komandantu, naj vas pošlje v službo, da se tako znebite ne ljube družbe tega večera...“

„Vaš šopek sem pa zagledala ob odhodu v nekem naslonjaču, kamor ga je zagnal dekle. Zaprošila sem zanj in glejte, kakšen klič. Zaprošila sem zanj in glejte, kakšen lep okras naše sprejemnice je zdaj! Saj niste jezni?“ me je vprašala. — Hvaležen pogled iz mojih oči jo je razveselil in lahen nasmešek ji je ožaril obraz kot mladenki.

„Da boste razumeli, gospod,“ se je vmešal narodni poslanec. „Vi ste njen Bucko.“

Pogledal sem oba.

Mož je nadaljeval: „Ta slika pod šopkom je podoba najinega sina. Mama pravi, da

bi bil prav takšen sedaj kot vi, če ne bi padel ob moji strani na Dobrem polju leta 1918. Okrogloličan je bil kot vi in smo ga zato klicali Bucko. Ko vas je pred tremi leti mama zagledala, ko ste prihajali mimo naše hiše, je vzkliknila: ‚Glej, tale je prav takšen kot naš Bucko!‘ In ostali ste njen Bucko. Čim zasliši peketa kopita na cesti, je že pri oknu in ko ste šli mimo, pravi: ‚Naš Bucko je šel mimo.‘ Če pa niste bili vi, pravi žalostno: ‚Je bil drugi.‘ Žal mi je, ko sem vam izdal njeno skrivnost; pa je bolje, da ne boste narobe razumeli.“

Ozrl sem se na gospo. S solznimi očmi je obrnila pogled od slike njenega sina name. Nisem zmogel besede, da bi ji rekel, kako hvaležno ji je moje srce za njeno razumevanje, njeno materinsko ljubezen, preneseno na tujca. Bolj zašepetala je kot govorila:

„Srečna sem, da nas je ta šopek spravil skupaj to noč. Dokazala sem očetu, da se nisem prevarala v svojem Bucku. Ljubitelj narave in cvetic ste. Padli Bucko bi bil prav tako, saj je bil ves kot oče in Bog naj vas ohrani še dolgo let v radost vašim staršem.“

Pozno je bilo že, ko sem se poslovil. Priklonil sem se in poljubil roko dobri gospe.

„Oho!“ je veselo vzkliknila. „Jutri se bom lahko pohvalila znančkam, da sem edina ‚ženski‘, ampak ‚materij,“ sem odgovoril in

„Žal mi je, gospa, nisem poljubil roko ‚ženski‘, ampak ‚materij,“ sem odgovoril in se še enkrat priklonil obema. Ljubeč pogled sivolase gospe in dobrohoten nasmešek poslančev sta me bogato poplačala za izgovorjene besede. Pri vratih sem se še enkrat ozrl s priklonom. Oba sta stala ob mizi, na kateri je bil šopek s sliko padlega Bucka. Prelep prizor generacije, ki je dala svoje najdražje za osvoboditev domovine!

Ap.

FIGE

Gospodu J. J. v Franciji, pisatelju VESELIH DOGODKOV, poklanja njegov konkurent Jure Jurandič ta-le spis o figah in mu obenem daruje tisoč frankov, da si kupi nekaj dobrih smokey ali po domače „frišnih fig“, ki jih naj zalije z dobro kapljico na zdravje urednika.

Pozdravljen, ljubi Janko Jankovič, včasih me spraviš v dobro voljo, kadar sem najbolj nasajén. Mene še ne poznaš? Sem tisti Jure Jurandič, s katerim si nekdam fige kradel... brez zamere, saj sva jih pošteno pobirala na cestah, ker so nama naši starši naročali, naj greva pobirat fige, da pognojimo naš vrtiček; nisva torej nič kradla, temveč samo pridno pobirala...

V decembrski številki NAŠE LUČKE si se nalagal, da ti je urednik namignil, kako trda mu gre za prostor v tem našem priljubljenem mesečniku. Pa se zganimo, in **mu najdemo več naročnikov, pošteno naročnino in povrhno plačujočih**, potem bomo prav lahko prebirali nekaj več strani, ker boš našel vse natiskano, kar mu boš poslal napisanega.

Še veš, kako si nos vihal takrat, ko si postal učitelj. Vprašal si onegavega župana pri pokojnem Figovcu, koliko velikih mož je rodila njegova občina? Ha, še te gledam, preljudi kolega, kako si bil srečen, ko si zvedel od očanca silno važno novico, da v tisti občini noben mož ni bil rojen velik, vsi so prišli na svet zelo majhni in so morali marsikatero figo požreti, predno so postali velik! Takrat se ti je posvetilo, zakaj so primorske smokve tako zelo sočne in sladke — rasteš in rasteš ob smokvah in figah, zato da postaneš velik vsaj tako, kot si velik zdaj! Pisatelj si postal — čestitam ti, gospod J. J.

Šiba novo mašo poje, to veš. Sicer je ti nisi, namreč maše bral, ne šibe, čeprav si se morda tudi na to pripravljaj. Svojim bralcem v NAŠI LUČI lahko poveš, kako sem jaz poznal prve fige, ne ravno smokve, temveč konjske fige! In kako so mi tiste fige pomagale, da sem bil prvič v življenju salamensko tepen, zlomkove konjske fige! Veš, takrat se še nisva poznala, zato mi še

nisi mogel pomagati, da se rešim neusmiljene šibe. A povem ti to žalostno povest, da svoje bralce poučiš, kaj so fige, konjske namreč:

Stanovali smo v hiši, kjer je bilo celih devet strank. Vsaka stranka je imela več otrok. In v naši družini sem bil prvi fantič, mladih babnic pa pred menoj nič koliko. Vsa veljava pa le nam fantom gre, kajne? Gospodar naše hiše je bil silno strog mož. Vse mlado in staro se ga je balo in ogibalo, kjer se je le dalo. Ta mož je bil poseben prijatelj svinjcev, kot so pri nas rekli prašičkom. Ta živalca ima seveda zelo dober apetit in vse stranke v hiši so morale nositi na stopnice v kletki vse kuhinjske odpadke (to je pomije, bi rekli pravilno slovensko).

In kaj mi pride na misel, ko smo po cestah pobirali konjske fige za naše vrtove? Videl sem, da prašiček žre tiste pomije iz kletki, in se mi je živalca zasmilila. Hotel sem ji dodati malo priboljška — ná, pograbil sem lopato in začel metati tiste fige med pomije. Nesrečna zverina pa ni hotela več žreti... Ti „nagravž“ ti svinjski, žri no, žri, sem se drl. A nič ni pomagalo, prašiček ni več žrl. Za tiste fige ni kazal nobenega apetita in nekaj mi je pravilo, da se pripravlja na hudo nevihto. In gospodar je kakor vedno tudi tedaj prišel!

Ah, saj veš, kako človek diha, kadar kaj posebnega in nepričakovanega sluti. Gospodar je klical in rohnel in strašne besede „fardamani“ sem takrat prvič slišal. Tisto besedo šele danes tako razumem, da ni čisto nič strašna, temveč zelo resnična, da namreč g. „far“ ni nobena dama, kar je seveda gola resnica! A kaj hočeš, sila kola lomi. Jaz sem jo ucvril domov, naravnost pod posteljo. Moja mama, (saj veš, da nam je ata umrl par mesecev poprej), je morala pokazati svojo strogost, zato me je s šibo iskala pod posteljo. To bi dandanes ne bilo več mogoče, saj si še celo ti tako moderne sorte mož postal, da svojih otrok ne moreš več pod posteljo loviti, ker danes posteljam ne dovolijo več nog. A jaz sem še vseeno pridno telovadil, ko me je mama lovila pod posteljo.

Potem me je moja mama še lepo trezno spraševala, zakaj sem bil tako neumen, da sem gospodarjevemu prašičku nametal

konjskih fig, namesto da bi jih zmetal na vr?

„Ja, vidiš, mama“, sem rekel, „če meni daš tiste stisnjene fige, jih tako rad grizem. Tako sem mislil da tiste bolj rjave in debele konjske fige vsaj za prašička prav pridejo, če jih jaz ne smem žreti...“

Vidiš zdaj, gospod učitelj, da nihče ne postane velik, če ni najprej majhen na svet prilezel! Janezek postane Janez ali Janko kakor ti, jaz sem bil pa Jurček in sem postal Jur ali Jure Jurandič kakor ti Jankovič!

Pa še eno važno novico v zvezi s figami. Onegavi najin prijatelj, ki je zdaj v Ecuadorju v Južni Ameriki in ki ti je včasih še v Franciji „štrene mešal“, tisti zdaj neke Indijance „komandira“. Hotel je v svoji revni cerkvi stene pobeliti in zato je treba apna. Indijanski mežnar ima pa svojo pamet, ki ni žamet, zato ni spraševal župnika, če je treba zraven apna morda še kaj drugega. Kar po svoji indijanski pameti je uredil in od nekod privlekel na suhem oslu dve veliki polni vreči konjskih fig. Stresel jih je za cerkvena vrata in se s tremi mladimi Indijankami lotil posla. Vse štiri duše so darovale Bogu to prelepo delo sredi cerkve, da so na kamnih kar z rokami drobile konjske fige in iz njih naredile drobno rjavkasto moko, katero je indijanski mežnar pridno mešal med – apno. – Seveda, zakaj pa naj bi v trgovine nosil po nepotrebnem dragoceni denar, ko ti pa konjske fige dajejo najlepšo zastonjsko barvo! Vidiš, Janko, do smrti se bomo učili in, ker vsaka šola nekaj stane, Ti za prvi honorar – upam da ne bo zadnji – pošiljam tisoč Tvojih piškavih francoskih frankov, ki so imeli nekdanj kaj vrednosti, dokler ni tisti judovski Leon Blum-bum zapravil vso prežlahtnost franka. Glej, da se lotiš poštene propagande in najdeš za NAŠO LUČ par tisoč novih naročnikov, dobro plačujočih seveda, ker je „puf“ že umrl in „zastonj“ ga je pokopal.

Zdaj ti pa za „likof“ še samo eno povem: Bilo je dne 19. oktobra leta Gospodovega 1923. Neki gospod Marčič je prišel na obisk v tisto slavno šolo na hribu, kjer so gospodarili Francozi. Stari gospod gospodar je za silo lomil slovenščino; kadar pa ni pravo

zadel, je pa lepo po francosko govoril. Če mu ni bilo prav, se je zadril: moi, niks kapiš! Torej gospod Marčič se je lepo poslovil, Francoz mu je ugovarjal po domače: Vi ste, vi ste – pressé!? Ubogi Marčič, ki sem ga poznal kot resnega, strogega moža, je naenkrat izgledal kot Mojzes na Sveti gori z dvema rogovoma! Kaj, jaz da sem – prasé? Zakaj pa to? ... Sreča, da sem bil zraven in da sem Francoza rešil, sicer bi takrat svoje puklaste kosti po tleh pobiral, tako je bil Marčič jezen! Namesto da se mu mudi na vlak, je pa – pressé!

Velja torej, Janko Jankovič! Jaz, Jure Jurandič ne morem prav nič zato, da sva obadva ja-ja in da piševa J. J. i ti i ja; glej samo, da uredniku pomagaš do kakih deva ali tri tisoč novih naročnikov in da se podpora „Naši luči“ zagotovi. Jaz ti bom pri tem boguščnem in domoljubnem delu zelo zelo pogumno pomagal. V upanju, da najdeva nekaj pridnih posnemalcev, ki ne bodo samo po-nosni, temveč tudi po-ušeni za to lepo delo, te najlepše pozdravljam čez široko morje in vse doline, ki naju lotijo, in čez vse goré od Amerike do Evrope!

Tvoj stare Slave dedovinski

Jure Jurandič.

Krompirčkove zgodbe

FR. BAZILIJ — ZA VELIKE in MALE OTROKE

(Nadaljevanje)

Krompirček gre h krstu

Pravzaprav ni šel, ampak so ga nesli. Špeluza se je hotela na vsak način postaviti s svojim Krompirčkom. „Z vozom mora h krstu, pa če gre zadnja para iz moje skrinje!“ je dejala sosedki Meti, ki se je fantu ponudila za botro. Potem pa sta se domenili, naj bo Krompirčkov boter krčmar, čigar gostilna „Pri oslovski pameti“ slovi še danes kot najboljša v Prismođalah. Bogatin ni mogel odbiti Špeluzine prošnje in ženšče je bilo kaj veselo, da tako menda njej ne bo treba poseči v skrinjo.

Krompirčkova mama je komaj dočkala dan, ko se je z novo rdečo ruto na glavi peljala v cerkev. Ko bi jo videli, kako je se-

dela ob kočijažu in se ozirala zdaj na desno, zdaj na levo. Zad je imel koleselj dve vzporedni klopici, kjer sta prav tako možato sedela boter in botra. Drug proti drugemu sta bila obrnjena, v naročju pa jima je počivala velika cula čipk: Krompirček še jokati ni mogel, tako je bil povit.

Ah, naš Krompirček! Da je tistikrat padel skozi dimnik v lonec, je bil kriv veter. Na današnji dan pa mu je poredni sonček eno zagodel. Radovednež je namreč tako zijal z modrega neba na koleselj, da je postalo debelemu krčmarju in botri Meti, posebno pa še Špeluzi na vso moč vroče. Dremavica se je prijemala botra in botrice. Pričela sta kimati, da sama nista vedela kdaj. Krompirčka niso več držale roke varuhov in cula je pričela sumljivo poskakovati po naročju. Bog ne da j nesreče!

Menda je zares sam Krompirčkov angel varuh mimo pripeljal krošnjarja Blažeta. Možicelj je nosil koš, da je komaj videl izpod njega. Nič čudnega, da je izrabil ugodno priliko in se obesil na voz. Boter in botra sta dremala, materi Špeluzi pa še na misel ni prišlo, da bi se ozrla.

„Dobro, da gospoda spi,“ se je smejal Blaže in obenem gugal na vozu ter ugibal: „Le kam se peljejo tako slovesno?“

Cula s Krompirčkom pa je enkrat le preveč poskočila in se znašla — v krčmarjevem košu.

„Bog vama daj srečo, če se mislita poročiti“, je voščil Blaže Meti in krčmarju, seveda le sam pri sebi, ko se je začel voz pred cerkvijo ustavljati. Ko se je koleselj ustavil, sta se boter in botra butnila z glavama, da se jima je pošteno zabliskalo pred očmi. Kar v trenutku sta bila budna. Skočila sta z voza in hitela v cerkev, Špeluzi pa je šla klicat gospoda župnika.

Sele pri krstnem kamnu so opazili, da nimajo otroka. Ti nesrečni Krompirček!

Špeluzi najde Krompirčka

Krompirčka so torej pogrešili pri krstnem kamnu. Nihče pa ni vedel, kdaj in kje je izginil. „Bog ne da, da bi ga sam parkeljc odnesel in to, še predno bi bil krščen,“ se je križala Špeluzi. Hitela je z botro in botrom na koleselj in nazaj proti domu. Morda bodo izgubljenega Krompirčka le našli.

„Krompirček nam je padel z voza, ste ga morda kaj videli?“ je med jokom klicala Špeluzi mimoidočim.

„Krompirček?“ so se muzali ljudje, ki niso vedeli, da je tako ime otroku. Strašansko so se čudili, da se zanimajo za ubog izgubljen krompir.

Špeluzi je že skoraj obupovala. Trikrat so že prevozili pot od doma do cerkve in od cerkve do doma. Spraševali so ter gledali desno in levo — zastonj. Nihče ni videl Krompirčka. Boter je godrnjal, Meta se je jezila, Špeluzi je oštevala oba.

Tako so se med glasnim prepripirom pripeljali proti prismoalskemu trgu, da povprašajo še tam. Bil je semanji dan in povsod polno pisane množice. Ker pa so bili Prismoalci sila pozabljivi ljudje, je ob taki priliki stal sredi trga oder, kjer so bili razstavljeni vsi po zadnjem sejmu najdeni predmeti. Poleg je stal birič in vračal predmete lastnikom, sicer pa jih je prodajal na dražbi. Semkaj so zavili naši trije znanci.

(Dalje prihodnjič, če boste pridni).

IZ DOMOVINE

Izdali so nove predpise o kupovanju in prodaji tujega denarja. Trgovino s tujim denarjem sme vršiti samo Narodna banka FLRJ in njene podružnice. Ljudje ga sami med seboj ne smejo prodajati ali kupovati. Določili so, da bo ostal uradni kurz tujih valut tak kot doslej. Banka bo prodajala tuj denar predvsem državnim podjetjem in oblastnikom. Če ga bo hotel kupiti kak navaden državljan, mu ga bodo prodali le, če bo pokazal potni list za potovanje v tujino. Kot doslej ga bo dobil le v vrednosti do 3000 dinarjev. Plačati ga bo pa moral 100% dražje, kot je uradni kurz. (Iz časopisov 3. dec.).

Konec decembra je začel veljati odlok, po kateri bo Narodna banka FLRJ izplačevala državljanom za denar, ki ga prejmejo iz tujine po izseljenskih nakaznicah, 100% več, kot je uradni kurz. Prav tako bodo izplačevali tudi vse čeke na ime prinašalca in na vse prejemke, ki jih nekdanji izseljenci dobijo iz tujine, če denar izvira iz

njih lastnine na tujem; dalje čеke in nakazila iz tujine, poslane kot darilo ali pomoč posameznim ljudem; dalje za dediščino, prejeto iz tujine preko konzulatov; dalje za odškodnine, pokojnine in druga nakazila socialnega zavarovanja, ki pride v Jugoslavijo. S tem bi rade oblasti dosegle, da bi prihajalo v domovino več denarja in manj paketov, ki koristijo v glavnem le posameznikom.

Pripravili so nov zakon, ki bo obsegal **predpise o dediščinah**, kdo sme podedovati in koliko. Vodilna misel zakona je, da je treba spoštovati in ugotoviti poslednjo voljo tistega, ki zapušča dediščino. Zakon za vrača tkzv. izročitveno pogodbo, ki je bila doslej v Sloveniji v veljavi.

Ob amnestiji so izpustili tudi nekaj katol. duhovnikov. Medtem so spet nekaj drugih zaprli. — Za Novo leto so po vseh krajih organizirali prihod „dedka Mraza“, da bi s tem izpodrivali vpliv krščanskega obdarovanja otrok ob priliki sv. Miklavža in Božiča. Tudi med izseljence bi radi zanesli pogansko navado, kar je razvidno iz zadnjega ovitka „Rodne grude“. — Kot doslej so morali tudi letos ljudje v domovini po obratih in tovarnah za božični praznik delati. Ker so ponekod poprej končali, so o tem uvedli preiskave, kdo je kriv.

Gorenjska je na prvem mestu v Jugoslaviji glede pridelovanja semenskega krom-

pirja. — V Prvačini na Goriškem so obnovili v času vojne požgano šolo. — Letna taksa-naročnina za radio znaša odslej 3000 dinarjev na aparat. — V tovarni igel pri Kobaridu je zaposlenih 80 ljudi. — Ljubljanski okraj je končal leto 1954 z 285 milijoni primanjkljaja. — Menijo, da je pod zemljo v okolici Brežic nafta. — Na Kredarici pod Triglavom je sedaj vremenska opazovalnica.

V Domžalah so mlinarji kradli moko, 5 drugih ljudi pa vreče. — V Medvodah primanjkuje po zadnjih ugotovitvah 200 družinskih stanovanj. — Tudi v novembru so šle cene navzgor, piše „Ljublj. dnevnik“. V primeri z lanskim novembrom so se živila podražila za 11.50 odst., industrijski izdelki za 14.50 odst. — V Brežicah je v bivšem gradu zanimiv Posavski muzej. — Prvak namiznega tenisa v Jugoslaviji je postal Slovenec Dolinar.

SMRT KRŠČANSKE MATERE

Na božični večer je zatisnila svoje oči v št. Joštu nad Vrhniko po dolgem trpljenju mati izseljenskega duhovnika v Belgiji g. Vinka Žaklja. Izrekamo mu sožalje ob težki izgubi njegove drage matere, ki je morala zaradi svojega krščanskega prepričanja veliko pretrpeti, preboleti nasilno smrt več svojih otrok, ječo in obrekovanje. Naj počiva v miru!

IZ VRST NAŠIH ROJAKOV

ANGLIJA

Krsti: 5. decembra lanskega leta je bil krščen v župni cerkvi Biggleswade Ivan Gašparovič iz Sandya. — 26. decembra v cerkvi sv. Petra-vezi v Doncastru Sonja Kristina Lavrič. — 8. januarja letos v cerkvi sv. Jožefa v Todmordenu (Lancs.) Slavko Dogša. — Mnogo sreče!

Diploma: Na univerzi v Galway (Irski) je prejel diplomu za specialista iz duševnih in živčnih bolezni dr. Jože Jančar, ki je že pred časom diplomiral (1952) iz splošnega zdravilstva. Čestitamo!

Preselitev: Za stalno so se preselili iz domovine k očetu oz. možu trije otroci in žena

ga. Fortuna iz Logatca. Tu so v Rochdale.

Nesreči: Lanskega leta sta se zgodili še dve nesreči. V viharjih, ki so bili zelo hudi zadnje dneve v novembru, je bila uničena hiša družine Rees v Pembroke Dock (Juž. Wales). Veter je dvignil streho in vdrl strop, dež je uničil pohištvo in obleko, saj so morali bežati sredi noči k sosedom, da so si rešili življenje. Hiša stoji na izpostavljenem kraju. — 11. decembra je pa požar uničil stanovanje Viktorju Rupniku v Hengedu (Juž. Wales); zgorela je vsa oprema. Reesovi so bili zavarovani sicer proti požaru, a ne za vihar, Rupnik pa sploh ni bil zavarovan.

Zahvala: G. župnik se zahvaljuje vsem, ki prispevali svoje prispevke za „Našo luč“, kakor tudi za vse, kar je bilo namenjeno osebnemu njemu. Bog povrnil

Darujte za

„NAŠ DOM“

v Londonu

London: Prvo nedeljo v januarju je igrala družina zelo lepo igrala Linhartovo dvodejanko: „Županova Micka.“ — Za prvo nedeljo v februarju so dekleta pripravila Mlakarjevo „Nevesto iz Amerike“. V cerkvi bo blagoslov ob 5. uri. Petje in litanije bodo spremljane na orglah, potem bo ob 6. uri žrebanje dosedaj največjega srečolova v korist „Našega doma“ (med dobitki je nov Philips radio aparat, Remington električni brivski aparat, album slovenskih in dalmatinskih plošč, foto-aparat, jedilni pribor za 6 oseb itd.). Po žrebanju igra in pustna zabava.

BELGIJA

LIMBURG—LIEGE

Eisden. — Sv. Miklavž nas je obiskal na tretjo nedeljo v decembru. Za to priložnost so naši najmlajši z veliko pridnostjo pripravili dve manjši igrici, ki so ju prav lepo podali. Miklavž je obdaril vso mladino in tudi nekatere starejše. Ob koncu je mešan zbor ob božičnem drevescu zapel nekaj božičnih pesmi, duhovnik pa je spregovoril par priložnostnih besedi. Številni udeleženci so se zadovoljni razhajali.

Waterschei. — Tu smo miklavževali šele na sv. Štefana, letos prvič po vojni. Tudi tu so otroci s pomočjo g. Roglja pripravili: nekaj deklamacij in igric. Skoro vsi so prvič nastopali na odru, a so tako lepo napravili, da jim moramo iskreno čestitati. Otroke in pevce je Miklavž tudi tu bogato obdaril.

Na sv. večer smo zaman čakali na božični spored v ljubljanskem radiu. Komunisti so pokazali „kako spoštujejo voljo naroda. Mi pa imamo nov dokaz, da je od njih nemogoče pričakovati kaj poštenega.

Česar nam ni mogla dati zaslužjena do-

movina, smo si sami ustvarili v tujini. Lepše kot kdaj koli je pri naših službah božjih v Seraingu, Waterschei-u in Eisdenu donela mila slovenska božična pesem.

Za prvo obletnico svojega obstoja je „Slavček“ iz Waterschei-a priredil slovenski večer med Slovenci v Holandiji. V Heerlenu je nastopil z deklamacijami, pevsкими točkami, med katerimi je bil prvič zastopan tudi moški zbor, in z veselo igro „Svojeglavček“. Rojaki iz Holandije so program obogatili s pevsкими točkami in s krasnim narodnim plesom. Nastop družtev iz Holandije je na nas napravil globok vtis.

Bolniki: Gospa Julka Perme iz Beringena je iskala zdravniške pomoči v bolnici. Sedaj je že v domači oskrbi in ji želimo, da bi čimprej popolnoma ozdravela.

MONS

Zimski čas nam je prinesel deževno vreme in bolezen. Omenjamo, da je v Hautrage že precej časa v postelji gospa Pečenko. Ga. Neža Mažgon je prestala operacijo. Iz Havré-lez-Mons je bil na operaciji g. Franc Marinič. Vsem tem in še drugim, ki bolehalo, želimo čimprejšnjega popolnega okrevanja.

V preteklem letu se je poročil g. Valter Hosnar iz Baudourja z Edith Kreichen. Srečno! V svojo rodno Bazovico pri Trstu se je vrnil g. Ivan Križmančič, potem ko je dočakal invalidno pokojnino. Pogrešali ga bomo, da bi nam kakšno zanimivo in veselo povedal. — V Nemčijo se je odpravil g. Emil Močnik iz Péronnes-lez-Binche. Za sedaj dela na kmetih.

+

Ivan Luzar

naš rojak iz La Bouverie, umrl 12. dec. 1954.

Naj počiva v Bogu!

Važno opozorilo

veljavno za begunce v Franciji (samo za begunce!).

1. — Odslej bodo francoske oblasti od vsakega begunca, ko bo zaprosil ali za podaljšanje osebne izkaznice ali za begunski potni list ali za delavsko izkaznico, zahtevale **begunsko izkaznico s sliko** (carte de réfugié). Kdor je kot begunec od zunanjega ministristva že priznan in vpisan kot tak, pa izkaznice še nima, naj jo čimprej zaprosi **direktno** (pismo je lahko pisano v slovenščini) pri:

O. F. P. R. A., Section yougoslave, 7 rue Copernic, Paris 16°. Prošnji je treba priložiti 2 sliki ter plačati 720 frankov takse.

2. — Po členu 2 paragrafa 17 „Konvencije o begunjih“, katero je francoska država ratificirala junija lanskega leta ter jo sedaj začela praktično izvajati, ima vsak begunec, ki je že 3 (tri) leta v Franciji ali je poročen s Francozinjo (oz. Francozom) ali čigar eden otrok je francoskega državljanstva, možnost in pravico, da dobi delavsko izkaznico, ki je veljavna za stalno za vse poklice in za vso Francijo (carte du travail toutes professions, durée temporaire et territoriale illimitée).

Francosko prošnjo je treba nasloviti na: **Direction départementale de la Main-d'œuvre étrangère** v departmaju, kjer kdo prebiva. V prošnji je poleg osebnih podatkov treba navesti številko begunske izkaznice ter dokaz, da prošilec odgovarja enemu gori navedenih pogojev.

Kdor bi želel francoske formularje za prošnjo, jih lahko dobi pri g. Nacetu Čretniku, 4 rue Saint-Fargeau, Paris 20°, ali pri m. gr. Grimsu v Merlebachu ali pri msgr. Zupančiču v Liévinu.

Pas de Calais

Liévin

Lepo slovesnost smo obhajali 12. decembra 1954. Ta dan je škof iz Arras-a obilni udeležbi domačinov in izseljencev blagoslovil novo kapelo, ki je posvečena Lurški Materi božji.

S tem smo dobili Slovenci zopet možnost,

da moremo opravljati sami zase svojo službo božjo. Vsled prilik nam to ni bilo mogoče v župni cerkvi. Kar pa smo zelo pogošali, je bilo zlasti slovensko petje pri službi božji. Sedaj bo pri nedeljskih sv. mašah ljudsko petje in ob večjih praznikih nastop slovenskega pevskega zbora.

Sv. maša ob nedeljah in praznikih bo ob 8. uri, ob delavnih pa že ob 7. uri.

Slovenski izseljenci, pokažimo, da smo sinovi in hčere katoliškega naroda in napolnimo vsako nedeljo novo kapelo. Lurška Mati božja, kateri je kapela posvečena, nam bo izprosila za našo zvestobo obilne milosti, ki smo jih v tujini tako potrebni.

Méricourt—Sallaumines

Na sv. Štefana je priredilo Društvo sv. Barbare lepo uspelo božičnico, ki je napravila veliko veselja odraslim in zlasti še malim, ko je nastopil Miklavž.

Zahvaljujemo se društvu za to lepo prireditev, saj komaj čakamo, da dobimo vabilo na razne prireditve. V novem letu nas še večkrat razveselite s podobnimi nastopi na odru.

— * —

Božična ameriška darila. — Za božične praznike in novo leto so nam ameriški dobrotniki poslali lepo število darilnih paketov za naše izseljence. Vsi obdarovanci so jih z veseljem sprejeli. Dobro nam dé že zavest, da se nas spomnijo.

Dobrotnikom v daljni Ameriki se najlepše zahvaljujemo! Bog jim plačaj!

— * —

Naši rajni. — V Sallaumines je umrl po daljši bolezni dne 11. decembra upokojeni rudar **Gjidara Peter**. Rodom Dalmatinec je vsa leta vneto deloval pri Društvu sv. Barbare. Ko je po vojni društvo prišlo v nevarnost, da se razpusti, je pogumno poprijel za vodstvo društva in bil, dokler mu je zdravje pripuščalo, skrben predsednik. — Možu, trdnega krščanskega prepričanja in zvestemu delavcu v društvu, bodi Bog plačnik v večnost!

V Liévin nas je nenadoma zapustil 24. decembra naš starosta, upokojeni rudar **Hribovšek Janez**. Dasi je dočakal lepo starost — v kratkem bi praznoval 79. rojstni dan — ga bomo vsi njegovi prijatelji težko pogošali in posebno še njegovih 10 otrok,

ki žalujejo za dobrim očetom. — Kot dolgoletnega člana in odbornika pri Društvu sv. Barbare in pri Bratovščini sv. rožnega venca sta ga spremljali obe zastavi na zadnji poti.

Iz Ljubljane nam poročajo, da je tam umrl v starosti 78 let stari veteran naših rudarskih društev **Jožef Čič**.

Že leta 1910 se je vneto lotil društvenega življenja med izseljenci v Nemčiji. Leta 1923 je prišel v Francijo. V Liévin je z rajnim Tuhtarjem in drugimi možmi pomagal pri ustanovitvi Društva sv. Barbare. Bil je v odboru društva in pomagal je pri petju in igrah — sploh povsod, kjer je bilo treba.

Svet mu ne bo postavil spomenika. Njegov spominek pa ostane v srcu nas izseljencev, ki smo ga poznali in cenimo njegovo delo za rojake v tujini.

Nismo te mogli spremiti na zadnji poti! Naj ti veljajo te besede v zadnji pozdrav! Mirno spavaj v Bogu v dragi, domači zemlji!

Bog daj našim rajnim tovarišem večni mir in pokoj!

Pariz

Služba božja v februarju: v nedeljo 13. in 27., ob petih popoldne, v kapeli (80 rue Vaugirard).

Polnočnica. — Božič smo Slovenci v Parizu lepo preživeli. Prvič smo letos imeli svojo polnočnico in sicer že ob enajstih, da smo se lahko še z metrojem vrnili domov. Le tisti, ki so bili preveč radovedni in so pozabili gledati na uro, so morali pešačiti domov. Na božični dan pa smo se zbrali k slovesnim večernicam. Obakrat so nam lepe slovenske božične pesmi ustvarile domače praznično razpoloženje.

Poroke: 27. decembra se je g. Močilnikar Florijan, ki si je za časa svojega bivanja v Parizu dobil mnogo prijateljev in znancev, poročil v Tucquegnieux z gdč. Anico Rože. — 30. decembra pa se je v cerkvi Naše Gospe v Veraillesu poročil Janez Černetič, ki je iz Madrida prišel v Francijo po svojo nevesto, gdč. Nelly Hardouin. — Obakrat je poročal g. Čretnik iz Pariza. — Obema novima družinama izrekamo najboljše želje za bodočnost!

Krsti: Družina dr. Antona Zajdele je z veseljem sprejela 'prestolonaslednika' Ludovika-Bernarda, družina Mirka Petrica iz Arcueil-a pa je tudi dobila sinčka Janezka-Marka. — Z obema mladima družinama delimo njihovo veselje in jim izražamo čestitke!

Naši bolniki: Gdč. Marija Maric je bila zadnji mesec prestavljena v bolnico des Dames du Calvaire, Rue Lourmel 55. — Jaklinova Marica je bila po Božiču operirana na slepiču. Operacijo je dobro prestala. — Anica Matus, ki se je pri padcu dvigala ponesrečila, se je koncem leta vrnila iz bolnice.

*

G. Nace Čretnik, 4 rue Saint-Fargeau, Paris 20e (Métro: Pelleport, telefon MEN 61-60), sprejema: na 4 rue Saint-Fargeau: vsak četrtek popoldne in vsako nedeljo dopoldne; v nujnih slučajih vsak dan ob osmih zjutraj. — Ob nedeljah pa, kadar je slovenska maša, tudi na 80 rue Vaugirard, eno uro pred začetkom maše (samo takrat na tem naslovu!). — Drugače je vedno bolje, da mu vsak pravočasno sporoči, da in kdaj bo prišel k njemu, da ga gotovo dobi doma.

*

Nancy. — Slovenci v Nancyju še živimo in smo se 12. decembra zopet zbrali k skupni sveti maši.

Mouzon (Ardennes). — Družino Jan'ka Jerasa je razveselila hčerkica Katarina. Naše čestitke!

Valenciennes-Marly (Nord). — Na božični dan sta se poročila Karel Magajna in Jolanda Šavli. Čestitamo!

Pod Luksemburgom

Tucquegnieux. — Božič je minil. Zima se je začela prav resno z novim letom. Zato se stiskamo bolj k peči.

Zadnji čas smo imeli dva slovenska pogreba. Umrl nam je vsem prijatelj Gantar Polde in rojak Šante iz Mancieulle. — V bolnici so bili: Fajfar oče in sin in Edvard Žigon. Doma že dolgo leži Zorkov oče.

Za Božič nas je pripravil msgr. Grims, za kar se mu lepo zahvaljujemo. Parkelj ni nobenega vzel, Miklavž pa nas je tudi

pozabil. Ponoči je le malim nekaj prinesel, ne da bi nas pogledal. Že ne zasluži.

Ob koncu leta smo imeli kar tri slovenske poroke. Četrta se nam pa obeta konec januarja. Poročili so se: Ivan Janežič s poljsko mladenko, Dalpont Mark z nevesto domačinko in Močilnikar Florijan z Rožetovo Ančko. H koncu meseca bo poroka dveh muzikantov Ernesta in Marije, katerih slike je že prinesla „Naša luč“. Vsem mnogo srečel!

Za novo leto smo vsi Slovenci dobili dar iz Amerike. Smo bili veselo iznenadeni in smo daljnim rojakom zelo hvaležni, ko so se nas spomnili. Zaenkrat dosti. Če se je kaj pozabilo, pa drugič. — P. A.

Dva „strica iz Amerike“ sta se oglasila v našem kraju. Prvemu je ime Cvetko (Florijan), ki je prišel iskat rožico in jo je tudi odpeljal. Seveda sta se prej še poročila. Na ženitovanje so prišli poleg Slovencev in Francozov tudi zastopniki iz Amerike, Azije in Afrike; samo iz Avstralije ni bilo nikogar. Najbrž bodo prišli na zlato poroko. Do takrat pa novoporočencema mnogo zadovoljstva in obilo naraščajal!

Drugemu „stricu“ je ime Stanko, ki nam je preskrbel ono, kar je prišlo iz Amerike, in č. g. čretnik. Morda jima kdo ne bo hvalen, večina pa jima kliče „Bog plačaj!“

Fotografska dela vam opravi

fotograf

ALOJZ VIDIC

Cruesnes, M. & M.

AUMETZ

Poroka. — Poročil se je Cigale Franc s Heleno Novak. Obilo sreče v novem stanu!
Rojstva: Teta štokrlja se je tudi oglasila pri naših mladih družinah. Tako je prinesla Tolmajner Ivanu (mlajšemu) zdravega dečka. Krstili so ga seveda za Ivana. — V družini Cigale Ludvika so dobili hčerko Eveline.

Pred Božičem nas je obiskal msgr. Grims; ostal je pri nas tri dni, obiskal je večinoma vse Slovence po raztresenih kolonijah v okolici Aumetza, seveda kolikor mu je čas dopuščal.

Za Božič smo dobili pakete, katere so poslali slov. katoliški duhovniki iz Zed. držav

Sev. Amerike. Paket je dobil vsak Jugoslovan. Prav lepa hvala!

V bolnišnici v Algrange je srečno prestal težko pljučnico Franc Flajs, ki je na poti okrevanja. — Na kliniki v Nancy je srečno prestala težko operacijo na glavi Anica Levart, poročena Carraro. Obema želimo čimprejšnjo vrnitev k svojim dragim.

Jubileji. — Na tihem v ožjem krogu sta 5. januarja 1955 praznovala 30-letnico zakonskega življenja Janez in Marija Gubenšek, oba doma z zelenega Štajerskega. — Dne 9. januarja sta pa ravno tako v ožjem družinskem krogu praznovala srebrno poroko Ivan in Marija Tolmajner, oba pristna Dolenjca. Obema družinama želimo še nadaljnjo srečo in zadovoljnost.

Pomotoma je bil v decembrski številki pri poročanju o 30 let dela in bivanja v Franciji izpuščen Šubelj Franc. Prosimo oproščenjal A. P.

Ob nemški meji

Iz pisarne naše kat. Misije v Merlebachu:

Lepi božični prazniki in Novo leto so že za nami. Skoro ves december sem bil na poti po raznih naših kolonijah v krogu do 120 km iz Merlebacha. Lepa skupina naših rojakov je prišla k sveti spovedi in svetemu obhajilu v Aumetzu, Tucquegnieux, Girumont; spovedal sem vse bolnike doma in v bolnici ter mnogim prinesel božje Dete v tolažbo. Drugod smo se zmenili že za spored za Veliko noč.

Vsem rojakom katere sem mogel obiskati, se moram iskreno zahvaliti za veliko prijaznost in dobrotljivost, s katero sem bil sprejet. V začetku decembra v Algrange, Knutange, Florange, Fontoy, Volmerangeles-Mines, naslednji teden v Tucquegnieux, Girumont, Valleroy, Aumetz, Bure, Audun-le-Roman, Boulange, Moutiers, Ste Marie aux Chênes, Uckange: povsod sem videl, kako potrebno bi bilo, da bi v te kraje prišel poseben naš duhovnik, ki bi se mogel bolj zanimati za dobre naše rojake, tako zelo razkropljene po raznih naseljih. Ne morem naštevati posameznih družin, ki so mi mnogo dobrega storile; vsem brez izjeme prisrčni Bog plačaj! Nagubano čelo, udrti oči, od dela upognjeno telo, razpokane roke, pa zlato srce — to me je še bolj privezalo na vas, ki stojite sami kot otoki

sredi morja in ste veseli, če vas pride obiskat vaš duhovnik.

Zadnji teden pred Božičem sem pohitel v naše kolonije, ki so v okolici Merlebacha: Habsterdick, Stiring, Rosbruck, Morsbach, Jeanne d'Arc, Hôpital, Creutzwald. Radio, časopisi, oznanila in sporočila so marsikaterega rojaka pripeljala k spovednici in obhajilni mizi, izredno veliko ljudi pa za praznike k polnočnici in k drugim svetim mašam, v katerih je lepoto svete noči in svetih dni zlasti naš cerkveni zbor „Slomšek“ pod vodstvom našega neumornega g. Emila Šinkovca zelo povzdignil, v Habsterdicku pa naše pridne pevke, zbrane okrog „tetke“ iz Habsterdicka. Bil sem zelo utrujen, pa sem bil le vesel, ko sem videl, da je marsikateri preživel praznike vsaj približno tako kot doma.

Ta čas pa so se skorajžili naši fantje in dekleta in stopili pred oltar ter sklenili sv. zakon: Urbas Ivan, sin naše pridne cerkvene pevke Ivanke Urbas, ki si je vzel za spremljevalko v življenju Skušek Marijo, in Colija Uroš, pevec našega zbora „Slomšek“, ki si je izbral za nevesto Umek Julijano, priljubljeno bolničarko na Hochwaldu. Oba sta sklenila zakrament sv. zakona v župni cerkvi na Hochwaldu 8. 1. 1955. Mlado novo leto naj vse zgoraj omenjene ter druge, ki so ta čas sklenili zakon po raznih kolonijah, navduši z novim, mladim življenjem, sv. Družina pa naj bo vedno vzor našim novoporočencem!

Dober mesec pred Božičem je mala deklica Silvija prinesla veliko veselje v družino Mav Silva in Marije roj. Jesenšek. Podpisani je Silvijo krstil v župni cerkvi v Merlebachu dne 28. novembra 1954. Naj malo dete zgoraj omenjenih ter drugih, kateri so praznovali tudi krste, še bolj utrdi zakonsko zvezo naših očetov in mater!

Vse se je veselilo božičnih praznikov; le onim, kateri so priklenjeni na **bolniško posteljo**, je solza zalila oko, ko sem jim govoril o Božiču, katerega so žal marsikateri morali preživeti v bolnišnici. Naš rojak Skrubu Anton se je v tem času v bolnici na Hochwaldu resnično že boril s smrtjo, a je še zmagal! Želimo njemu in drugim bolnikom še mnogo takih zmag! Naši bolniki Ribič, Zadnik, Vretič se počutijo bolje, naš mizarski mojster Sikošek Franc pa je mo-

ral iskati pomoči v bolnici v Strassbourgu. Tudi našega znanega velikega Janeza Rojca še niso izpustili iz bolnice v Švici. Usmiljenja vredni gospe Skufca in Zagode le z žalostjo gledata skozi okno, ker se jima zdravje kar noče povrniti; božje Dete je tudi za take bolnike prišlo na svet, da jim obriše solze, ko jih spominja, da noben trenutek bolečin ni zgubljen, ampak je velikanske vrednosti za večnost, samo če trpljenje darujemo Bogu. Želimo vsem, ki trpé, mnogo poguma in zaupanja v Boga in veliko ljubezen do Marije, Kraljice mučencev!

Avto, katerega omenja J. J. v prejšnji številki „Naše luči“, je postal kar priden, lepo prevaža bolnike, sprejema popotnike, nosi Jezusa v tolažbo bolnikom, se drži lepo desne strani, ne skače, po hudih klanjih in na raznih križiščih pa vozi še vedno previdno. V zahvalo za to veliko darilo naših rojakov so isti dobili letoletno darilo: paket iz Amerike. Mnogi so tudi drugače že mnogo dobrega storili slovenskim duhovnikom v teh krajih, zato so tudi bili obdarovani. Le pomagajmo drug drugemu tudi v novem letu, potem bo življenje mnogo lažje in prijetnejše!

S to željo vas pozdravlja vam vsem hvaležni:

G r i m s S t a n k o, izselj. duhovnik.
24, rue N. Colson, Merlebach, (Moselle) Francija.

Creutzwald. — Zahvaliti se moramo iz srca Slovenski katoliški misiji v Sev. Ameriki, posebno pa prevz. gosp. škofu dr. Rožmanu, za tolikšno skrb za Slovence v tujini, da so nam in tudi drugim našim rojakom, darovali za božične praznike toliko paketov. Obenem se zahvaljujemo tudi našemu izseljenskem duhovniku Stanku Grinsu, ki je tako prav razdelil pakete, da ga je dobila vsaka slovenska družina brez izjeme.

Hitro se je med nami razširila vest o dopetju teh paketov in vsak ga je hotel dobiti. No, saj so jih res vse naše družine dobile — tudi take, ki se sicer v dejanju skoraj niti ne priznavajo več za Slovence. Prav in lepo bi bilo, da bi se ravno ob tem človekoljubnem dejanju — ko so kot **Slovinci** prejeli darove od **slovenske** dobrodelne akcije — nekoliko zamislili in spoznali, da se tudi v njih pretaka slovenska kri. —

Če že res ne znajo več dobro brati našega lista, pa naj bi naš tisk (n. pr. „Našo luč“, ki se toliko briga za nas izseljence) vsaj doprli s kakim prostovoljnim darom. (V pojasnilo k temu naj navedem, da je bilo pri nas razdeljenih okoli 150 teh paketov, „Naše luči“ pa pride komaj polovica toliko.)

— t — k

HOLANDIJA

Heerlerheide. — Rojak J. Ambrož je obhajal 20. decembra šestdeseti rojstni dan. Ob tem slavlju mu želimo še mnogo let!

Zahvala. — Ker se ne morem vsakemu posebej zahvaliti, se zahvaljujem v „Naši luči“ vsem skupaj, ki so me v boleznih obiskali. Posebej se zahvaljujem č. g. Babniku in č. g. Žaklju, ker sta poskrbela za praznike vse potrebno; zlasti pa pevskemu društvu „Zvon“, ki mi je na sveti dan prišlo zapet tako lepe pesmi k postelji, da so me zle oblike. — L. Strman.

OPRAVLJAJMO POBOŽNOST PETIH PRVIH SOBOT

Letos mineva 10 let, ko se je v domovini opravljala vsenarodna pobožnost petih prvih sobot v težkih časih medvojnih zmešnjav. Marijino brezmadežno Srce je bilo zatočišče in zaupanje tolikih naših ljudi.

Vesele in neumne

Kuhinjski recept. — Mlada žena prosi moža, ki zna stenografirati, da zapiše kuhinjski recept, ki ga bo neki kuhar povedal v radiu. Mož ji seveda rad ustreže in sede k aparatu. — Žal je postajo zelo motila druga postaja, ki je oddajala telovadno navodilo. Mož je komaj ujel posamezne besede in zapisal: „Roke v bok. Denite skodelico moke na rame. Dvignite nogo, vse skupaj pomešajte in ponovite šestkrat. Vdihavajte globoko deset gramov kvasa, nato dvignite drugo nogo in ubijte v posodo troje jajc. Vdihnite in vse skupaj vlijte na ponev. Postavite se na zmeren ogenj in počakajte, da bo zavrelo. Umijte se dobro z nekaj žlic olja in pazite na kožo. Zavijte se dobro v volneno obleko in servirajte toplo z juho...”

Podmornica. — Neka gospa zagleda v Pulju prvič v življenju podmornico. Vidi na krovu postavljen kanon. Povpraša stražar-

Ob tej desetletnici poziva škof dr. Gregorij Rožman vse rojake v tujini, naj s februarjem ali pa z marcem (s prvo soboto v mesecu) začno opravljati to milosti polno pobožnost (vsako prvo soboto v mesecu ali vsaj v nedeljo prejeti sv. zakramente).

„Daljave nas ločijo, a za ljubezen ni daljav! Iz ljubezni do padlih žrtev, iz ljubezni do rodne zemlje in na njej trpečih rojakov se bomo v hvaležni ljubezni do Marije, Materice in Kraljice naše, vsako teh prvih sobot v duhu in milosti svetega obhajila povezali med seboj, da zadoščujemo njenemu brezmadežnemu Srcu in jo prosimo njenega posebnega varstva zase in za ves naš narod. Majhni smo mi Slovenci, ogroženi in zatirani, zato smo skrbne roke Materine in njene tople ljubezni še bolj potrebni. In mati, ali ne posveča največ skrbi otroku, ki je najbolj slaboten? ... Pozdrav in blagoslov!”

Tako nas vabi g. škof v pismu. — Odzovimo se, dragi rojak!

Za polovično ceno vam preskrbimo

Jurčičevega „Jurija Kozjaka“ v angleščini in

Finžgar: „Sedem postnih slik“ v angleščini
Pišite na upravo „Naše luči“.

ja: „Toda, gospod, ko se potopite, ali se kanon ne zmoči?“ — „Seveda ne, gospa,” razloži stražar. „Kadar se potopimo, držita dva mornarja nad njim dežnik.”

Ušodna zamenjava. — Petjakova Julka pride nazaj v trgovino. „Poglejte! Ali je to milo! Svinjarija! Sram vas bodi. Pol ure si že umivam roke z njim, pa ne da nobene pene od sebe. Tatovi!” — Trgovec pogleda kos takozvanega mila in pravi: „To ni milo, to je sir, gospa!” — „Sir? Ah? Saj sem rekla, da je imel tisti sir, ki smo ga opoldne pojedli, čuden okus...”

Zaročenci. — Zaročenec je stopil plašno v hišo svoje zaročenke. V izbranih besedah skuša prositi njenega očeta za njeno roko. — „Dragi moj,” mu odgovori možakar, „ali ste prepričani, da ji boste dali to, kar bo hotela v življenju?” — „Da,” odvrne zaročenec. „Rekla mi je, da noče ničesar drugega kot le mene.”

NAŠA LUČ

UGANKARSKI KOTIČEK

Ugibalnica

- oga iz nje se učijo igralci,
- oga po njej teče vlak,
- oga je, če smo složni,
- rta pride včasih na mizo,
- rta je druga beseda za „vrsto”,
- rta je žensko krstno ime.

Namesto črtic postavi po eno črko od naslednjih: b, e, l, o, o, p, r, s, s, t, v.

Uganka

Kaj je to? Kdo je to?
Spomladi dišeč,
poleti zoreč,
jeseni bodeč.

(Divji kostanj)

Rešitev novoletne križanke

Vodoravno: 1 pokrov, 7 aj, 8 es, 10 zdravje, 13 ova, 14 sen, 15 bajta, 17 o.

Navpično: 1 p, 3 karaj, 4 raj, 5 o, 6 veje, 9 seno, 10 zob, 11 dva, 12 vsa, 16 t.

Rešitev nagradne božične križanke:

Stična, lisica, oklici, veliki, edinka, nebesa, Idrija, Jadran, antena. — Ime dežele: Slovenija.

PRAVILNO SO REŠILI:

ANGLIJA: Zajc Olga, Zunič Franc, Zanjковиč Jože, Polson(?) Ljudmila, Klemen S., Pevec Stanislav, Belay Hans jun., Šurbek Milan, Smodiš Franc, Usen Viktor.

BELGIJA: Roex Slavka, Pagon (Payon?) Tončka, Lauš Ivan, Jeruc Dimitrij, Rušt Danila, Gostiša Milan, Janežič Viktor, Zafran Francka, Zinguer Vladimir.

FRANCIJA: Oblak Avgust, Mertnik Janez, Bajc Lojze, Budna Ludovik, Jereb Fany, Jerina Pavla.

KANADA: Kolednik Franc, Krančan Vaclav.

NEMCIJA: Košir Alojz.

NORVEŠKA: Menčak Franc.

IZZREBANI SO BILI:

Za 1. nagrado: Rušt Danila, Rue Warmonceau 150, Charleroi-Nord, Belgija.

Za 2. nagrado: Jeruc Dimitrij, Sanat. Univ. Eupen, Belgija.

Za 3. nagrado: Pevec Stanislav, N. S. Hostel, Letchworth (Herts.), Anglija.

Za 4. nagrado: Jereb Fany, rue St. Barbe 49, Audun le Tiche (Moselle), Francija.

Za 5. nagrado: Zajc Olga, 12 Hartington St., Keighly (Yorkshire), Anglija.

Za 6. nagrado: Menčak Franc, Furubo-Berg, Halden, Norveška (Norge).

Za nagradno uganko je bilo, kot vidite, nepričakovano veliko zanimanja. Rešitve so dospele skoraj iz vseh držav, v katere prihaja „Naša luč”. Med njimi je bilo seveda tudi nekaj takih, ki niso bile popolnoma pravilne.

Vsem reševalcem se zahvaljujemo za njihov trud in zanimanje. Komur tokrat ni bila sreča mila, bo pa, upajmo, mogoče drugikrat.

Ob koncu še pripomnimo, da so nekateri precej nečutiljivo napisali svoj naslov. Za bodoče bi prosili, da se vsak pri pisanju istega še posebno potrudijo. (Glede priimka in imena: najbolje je napisati vse z velikimi črkami.)

UREDNIK ODGOVARJA:

P. A.: Pesnico objavim kdaj drugič.

A. V.: Poslano bomo še uporabili.

Lojze, Pariz: Objavimo drugič.

H. Belay ml., Anglija: Za sliko se lepo zahvaljujem. S Tilčko ostanita pridna in ne pozabita slovenskega jezika, ko bosta angleško že dobro znala. Pisemce pride na vrsto drugič.

Al. Janežič, Winterslag: Hvala za polano. Pride na vrsto drugič.

Jure Jurandič: Prisrčen Bog plačaj za pismo, prispevke — duhovne in materialne.